

*„Богомайко... като
гледале на твоя
пречист образ,
умилно казваме:
покрий ни с твоя
честен покров и ни
избави от всяко
зло, като молиш
твоя Син Христос
да спаси душите
ни •*

Тропар на Покров
Богородичен

В БРОЯ:

*Похвала за
Божията майка
Св. Ефрем Сирин*

*Благовещение
Прот. Александър
Шмеман*

*Новият Адам
Дом на Божията
премъдрост
Из катехизис на
православната вяра
„Живият Бог”*

Покров се списва от енорияши от храм „Покров Богородичен”. Периодичното му издаване зависи от **вашата финансова помощ**. Очакваме отзиви, авторски или преводни материали на адрес:

фондация

ПОКРОВ БОГОРОДИЧЕН

софия 1606,
ул. св. иван рилски □ 16
телефон: (02) 544 903
ел. поща:
psivov@mail.osf.acad.bg
www.pokrov.dir.bg

предпечат: Омофор

печат: Вулкан 4

Покров

М а р т ' 9 9

ИЗДАНИЕ ЗА ПРАВОСЛАВНО БЛАГОВЕСТИЕ И
ДУХОВНОСТ

Похвала за Божията майка

Свети Ефрем Сирин

Всеки ще изпадне в крайно недоумение като се размисли върху това как Бог слязъл от небесата и Си приготвил жилище в майчина утроба; как Божието естество се облякло в човешка плът и не се погнусило да обитава девет месеца в утроба; как утробата, бидейки плът, могла да държи в себе си огън и как в слабата утроба пребивавал пламък, без да я изгори?! Както къпината на Хорив криела в себе си Бога, така и Мария носила в утробата си Христа. Ново чудо извърши Бог на земята и Сам Се ражда от непознала мъж. Той измерва небето с педята Си, а се полага в ясли с размер на земна педя. Морето поставя в шепата Си, а се ражда в кошара. Славата Му изпълва небесата – кошарата пък разкрива величието Му. Глас от къпината предупредил Моисей: „Събуй си обувката от нозете” (Исх. 3:5); звездата пък мълчаливо насочвала влъхвите да отидат на светото място. Моисей не можал да види Бог лице в лице – влъхвите, обаче, отишли и видяли Бога в лице на човек. При Моисей човек не би могъл да види Бога и да остане жив – сега, обаче, всеки, който Го види се спасява от втора смърт. Къпината и яслите си приличат, както и Моисей се уподобява на влъхвите. Велико чудо се случва на земята: на нея слиза Господ на всички и всичко; Бог става човек; Старият по дни става Младенец; Господарят става роб и синът на Царя – бедняк!

Сега да обърнем мисъл и лице към Мария! Ето, слиза при нея Гавриил, съобщава □ рядка радост, а тя, изпитвайки го, казва: „Как ще бъде това, когато аз мъж не познавам?” (Лук. 1:34). Служителят на Духа отговаря на Мария, че това съвсем не е трудно за Бога, че за Него всичко е възможно. Мария, повярвала на казаното, отговаря: „Ето рабинята Господня; нека ми бъде по думата ти” (Лук. 1:38). Когато чуеш за рождението на Бога, внимавай безмълвно, мъдрувай благочестиво, съобразявай ума си с казаното от Гавриила. Нищо не е трудно за преславното величие на Бога, Който заради нас се снижи доземи, за да се роди сред нас и от нас. Сега Мария за нас е небе, престол на Бога, защото в нея слиза и се вселява височайшето Божество. В лицето на Мария се събъват предсказанията на пророците и надеждите на праведниците – от нея изгрява за нас светлина, която разпръсква мрака на езичесвото. Има много имена Мария – аз, обаче, предпочитам да я приветствувам с тези възделени имена: тя е храм, в който обитава силният Цар на царете; тя е ново небе, в което живее Бог на боговете; тя е евангелска лоза, която е родила Грозда на изкуплението; тя е извор, с който блика жива вода за духовно жадните; тя е майка за всички страдащи; тя е стълбица към небето, по която душите на добродетелните стигат до престола

Благовещение

прот. Александър Шлеман

Благовещение! Някога този ден бил един от най-сияйните и радостни дни в годината – празникът, който съзнателно или несъзнателно бил свързан с възторжено предчувствие, със светла представа за света и живота. Евангелист Лука разказва историята на Благовещението.

А на шестия месец бе изпратен от Бога Ангел Гавриил в галилейския град, на име Назарет при една девица, сгодена за мъж, на име Иосиф, от дома Давидов; а името на девицата беше Мариам Ангелът влезе при нея и рече: радвай се, благодатна! Господ е с тебе; благословена си ти между жените. А тя, като го видя, смути се от думите му и размисляше, какъв ли е тоя поздрав. И рече □ Ангелът: не бой се, Мариам, понеже ти намери благодат у Бога; и ето, ти ще заченеш в утробата, ще родиш Син и ще Го наречеш с името Исус. Той ще бъде велик и ще се нарече Син на Всевишния, и ще Му даде Господ Бог престола на отца Му Давида; и ще царува над дома Иаковов до веки, и царството Му не ще има край. А Мариам рече на Ангела: как ще бъде това, когато аз мъж не познавам? Ангелът □ отговори и рече: Дух Светий ще слезе върху ти, и силата на Всевишния ще те осени; затова и детето, Коего ще се роди от тебе, ще се нарече Син Божий. Ето и Елисавета, твоя сродница, наричана неплодна, и тя зачена син в старините си, и е вече в шестия месец; защото у Бога няма да остане безсилна ни една дума. Тогава Мариам рече: ето рабинята Господня; нека ми бъде по думата ти. И Ангелът си отиде от нея. (Лук. 1:26-38)

От гледна точка на т. нар. „научен“ атеизъм евангелският разказ дава много поводи да говорим за „митове и легенди“. Рационалистите ще кажат: „Къде са тези ангели, които се явяват на млади жени и разговарят с тях? Наистина ли вярващите си мислят, че хората от 20-ти век, живеещи в технологична цивилизация биха могли да вярват на тази история? Не разберат ли колко нелепа, ненаучна и невъзможна е тя?“ Вярващият човек винаги има само един отговор на този род въпроси, отправени със свадливо пренебрежение и подигравка: да, уви, невъзможно е тази история да се вмести в тесногърдото виждане за света. Докато техните аргументи относно Бог и религия остават на нивото на химичните опити и математическите формули, те винаги ще печелят с лекота всеки спор. Но химията и математиката не могат да помогнат за доказване или опровержение на каквото и да е в религията или Божьето царство. На езика на науката думите „ангел“, „блага вест“, „радост“ и „смирение“ са, разбира се, напълно лишени от смисъл. Но нека не се ограничаваме единствено до религията. Повече от половината от всички думи са непонятни за рационалистич-

ния език и ето защо освен религията той ще трябва да отрече и цялата поезия, литература, философия и следователно цялото човешко въображение. Рационалистите искат света да мисли с понятията производителност и икономически сили, колективи и програми. Но той естествено не мисли по този начин, а за да го прави, трябва да бъде окован и принуден. Според тях всяко въображение е неистинско, защото въображението не съществува, и все пак с помощта на въображението хората са живели, живеят и ще живеят занаяпред. Защото всичко най-съществено и важно в живота винаги е било обяснявано с езика на въображението. Не претендирам да разбирам какво е ангел, нито, като използвам ограничен език на рационалното, мога да обясня събитието случило се преди 2 000 години в едно малко галилейско градче. Но съм поразен от

факта, че човечеството не е забравило тази история; че няколкото реда от Евангелието неведнъж са били пресъздавани в картини, стихове и молитви, че са вдъхновявали и продължават да вдъхновяват. Това, разбира се, означава, че в тези думи хората са открили нещо безкрайно важно за себе си – истина, която очевидно не би могла да се изрази по друг начин освен на непретенциозния, радостен език на Евангелието от Лука. Каква е тази истина? Какво се случило, когато младата жена, едва преминала детството, чула изведнъж чудния поздрав: „Радвай се!“.

Светът изобилства от книги за борби и съперничество, като всяка се стреми да внуши, че пътят към щастието е омразата и в никоя не се среща думата „радост“. Хората дори не знаят какво

означава тя. Но онази радост, оповестена от ангела, остава пулсиращата сила, която все още има способността да поразява и разтърсва човешките сърца. Отидете в някоя църква в навечерието на Благовещение. Останете, послушайте гълагата служба, която бавно се разгръща. После, след гълагото чакане идва моментът, когато леко, с изключителна, божествена красота хорът подема познатия празничен химн: „С гласа на Архангела те призоваваме, о Пречиста; радвай се Благодатна, Господ е с Теб!“.

Минали са хиляди години, но все още като чуем тази покана да се възрадваме, сърцата ни в прилив на топлота се изпълват с радост. На какво се радваме? Преди всичко, на самото присъствие на жената, чийто лик, чийто образ е познат на целия свят, който ни гледа от икони и който се е превърнал в един от най-възвишените и чисти образи на изкуството и човешкото въображение. Радваме се на отговора □ на ангела, на вярността □, чистота-

Днес е началото на
нашето спасение и откриване
на вечната тайна: Синът Божий
става Син на Дева и Гавриил
благодат благовести.
Затова и ние с него да извикаме
на Богородица: Радвай се Благо-
датна, Господ е с тебе.

Избрана предводителко
победителна Богородице, ние
твоите раби, като се избавихме
от злини, ти пеем благодарствени
песни. И понеже имаш
непобедима сила, освободи ни
от всякакви беди, за да

та, целомъдрието, пълната □ саможертва и безгранично смирение, които отекват в думите □: „ето рабинята Господня; нека ми бъде по думата ти”. Има ли нещо на този свят, в неговата богата и сложна история, по-възвишено и по-красиво от това човешко същество? Мария, Пречистата, Преблагословената, е наистина тази, чрез която, както пее Църквата „цялото Творение се ражда”. В образа на Пречистата Божия Майка Църквата дава отговор на заблудата за човека, която го свежда до земни страс-

Новият Адам

Нека се вгледаме в иконата на този празник: ангел се спуска от небето при девица, съобщава ѝ Благата Вест и поставя началото на нашето спасение - Синът Божий става Син човешки!

Как да се възстанови истинската връзка между Бог и човечеството след грехопадението? Как отново да си върнем загубения образ? Как отново да се Богоуподобим?

Бог ни дава отговора чрез обещания Месия, Новия Адам. За да илюстрираме Божието обещание, нека прочетем текста от Битие, който Църквата ни предлага за размисъл по време на вечернята на празника Благовещение: „И видя сън: ето, стълба изправена на земята, а върхът ѝ стига до небето, и Ангели Божи се качват и слизат по нея!” (Бит. 28:12)

Човечеството на земята и Бог на небето са отново съединени. Нека отново се вгледаме в иконата. Ангелът слиза при Мария от небето, а крилете му още трептят. Тези криле са символ на неговия произход: той е Божи пратеник от небето, а това е само първото проявление на съня на Иаков. Ще станем свидетели и на още други подобни проявления, защото самият Исус ни обещава: „истина, истина ви говоря: отсега ще виждате небето отворено, и Ангелите Божи да възлизат и слизат над Сина Човечески” (Иоан 1:51).

Някои православни химни възпяват Божията Майка като я сравняват със „Стълбата на Иаков”, тъй като тя е връзката между небето и земята; в други тя се оприличава на „Врата към небето”, защото чрез нея Бог слиза сред хората в лицето на Исус. Ето защо Благовещението обикновено се представя на царските двери на иконостаса, които символизират вратите на Божието царство.

На вечернята на празника Благовещение се чете също и откъс от Изход 3:1-8, макар и в него да не се съдържа очевидно пророчество за раждането на Месията. „И яви му се Ангел Господен в огнен пламък изсред една къпина. И видя той, че къпината гори в огън, но не изгаря.” (Изх. 3:2) Къпиновият храст привлякъл вниманието на Моисей, тъй като горял, без да изгаря. Що за огън е този, който гори, без да унищожава? Горящият храст е личба, че Бог ще стане човек, без да унищожи човешката природа. Мария е тази, която ще осъществи това възплъщение в утробата си веднага щом приеме ангелската вест.

На планината Синай обаче Господ отправя към Моисей също и предупреждението: *лицето Ми не можеш видя, защото не може човек да Ме види и да остане жив.* (Изх. 33:20) Как да съвместим забраната, че Бог

ти и чревоугодие, първичност и бруталност, заблудата, че е завинаги подвластен на неизменните и общовалидни закони на природата. Тази заблуда продължава да доминира в света, но ние се радваме, защото тук, в образа на Мария, тя е разобличена. Радваме се в наслада и недоумение, защото нейният образ винаги ни съпътства като утеха и насърчение, като вдъхновение и помощ. Радваме се, защото като гледаме този образ е така лесно да повярваме в небесната ✞ асота на света и в божественото, небесно призвание на човека. Радостта на Благовещение е заради благата вест на ангела, че хората са получили Божията милост и че скоро, много скоро, чрез нея, чрез тази напълно непозната галилейска жена, Бог ще изпълни тайнството на изкуплението на света. Не ще има гръм и страх в Неговото присъствие: Той ще дойде при нея в радостта и пълнотата на детството. Чрез нея Детето ще бъде Цар: Дете слабо не божещо да си върне обещаното. Не свещеник или ангел, а само съединител и поверител трябва да я унищожи?

Това е най-прекрасното в християнската вяра: въпреки че Бог е страховит, непознаваем, винаги скрит, Той предлага Себе Си на човечеството, защото го обича.

Девата се съединява с Бог като става Негова майка. Ние също приемаме Бог – Той се възплъщава в нас чрез Светия Дух. Целта на всеки християнин, на неговата борба с греха, за да получи Божието опрощение е да направи възплъщението на Словото в своя живот и дори в тялото си видно за света. Единението между Бог и Неговата майка се изпълнява, за да могат всички хора да се доближат до Господа не само в душата си, но и по плът.

Молитвите на св. Отци, които четем преди св. Причастие ни подготвят за телесното сливане с Бога. В молитвата на св. Василий Велики например казваме:

„Като приемам частицата от твоите светини с чистото свидетелство на моята съвест да се съединя със светото Твое Тяло и Кръв и да имам Тебе в мене да живееш и пребъдваш с Отца и Светия Твой Дух”. Св. Симеон Нови Богослов пък казва:

„И насърчен от Твоите богати благодеяния към нас, с радост, в същото време и с трепет се причащавам с огъня, и бидейки трева – странно чудо! – не изгарям, а бивам оросяван, както в старо време ✞ пината, която гореше и не изгаряше.”

Христос, живият Бог, ни намира, за да ни върне на Своя Отец, да ни съедини с Него, да ни възвърне загубения образ. Той Се уподоби на нас, за да можем ние да преоткрием, че сме подобни Нему. Той идва и ни търси като изгубена монета, като изгубена овца. „Бог стана човек, за да стане човек бог.” Някой може да изпадне в недоумение, че вярваме в това. Нека обаче още веднъж се вгледаме в Мария, Божията майка, защото тя изцяло осъществи това единение с Бог и нека тя е нашата пътеводна светлина.

Дом на Божията Премъдрост

Богородице Дево, радвай се!
Благодатна Мария, Господ е с Тебе!
Благословена си ти между жените, и
благословен е плодът на твоята
утроба, защото роди Спасителя
на нашите души!

Иконата изобразява Мария, носеща Сина Божий в утробата си. Нарича се „Дом на Божията Премъдрост“, защото илюстрира пророчеството на Исаия:

„Слушайте, прочее, доме Давидов! нима ви е малко, дето дотягате на людете, та искате да дотягате и на моя Бог? Затова Сам Господ ще ви даде личба: ето, Девица ще зачене и ще роди Син, и ще Му нарекат името Емануил.“ (Ис. 7:13-14)

Това пророчество се сбъдва в деня на Благовещението. Отговорът на Мария към ангела, свободно изреченото „да“ прави възможно тя да стане Божия майка. Без това свободно съгласие Бог не би могъл да се въплъти, защото Той никога не принуждава човешкото съзнание и винаги очаква да отговорим според свободната си воля. Всеки път, когато в Господнята молитва казваме: „Да бъде Твоята воля, както на небето, тъй и

на земята“, отговаряме на Бог по начина, по който отговорила Мария. Всеки път, когато казваме „Амин“, даваме своето „да“ на Бог – отговор, който Той иска да бъде произнесен свободно, без никаква принуда и единствено от любов.

Преди да приеме Светото майчинство, Мария пита ангела: „Как ще бъде това, когато аз мъж не познавам?“, тъй като не разбира как е възможно раждане, без да е познала мъж. Ангелът отговаря, че ще се случи чрез Светия Дух. На някои икони виждаме Светия Дух във формата на гълъб и лъч светлина, спускащ се върху утробата на Мария. „Дух Светий ще слезе върху ти, и силата на Всевишния ще те осени.“ (Лук. 1:35)

Веднага щом Мария произнесла своето „да“, се изпълнила ангелската вест: Синът Божи, Единородният, Който е роден от Отца преди всички векове...заради нас човечите и заради нашето спасение слезе от небесата и се въплъти от Духа Светаго и Дева Мария и стана човек.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА МЕДИЙНИ РУБРИКИ С РЕЛИГИОЗНА ТЕМАТИКА

ТЕЛЕВИЗИОННИ ПРЕДАВАНИЯ

Понеделник – Програма ЮТВ
17.20 Християнство и култура

Сряда – Ефир 2
17.55 Празничен календар

Петък – Нова ТВ
13.30 Иконостас (повторение)
Демо

17.15 В света на Библията

Неделя – Канал 1

9.40 Неделно благовестие

23.15 Аз съм Пътят и

Истината,

Животът

Ефир 2
17.25 Празничен календар
Нова ТВ

10.00 Иконостас
Демо

9.30 Аз съм алфата и омегата
началото и края

РАДИОПРЕДАВАНИЯ

Неделя

„Христо Ботев“

9.00 На църква в неделя с

Никола Антонов

Вторник

„Христо Ботев“

14.00 История на религията

На 18 април, Томина Неделя, от 17.30 часа в храм „Покров Богородичен“ ще се проведе празничен Великденски благотворителен концерт на църковния хор към храма. Каним всички желаещи да споделят Пасхалната радост и да дадат своята лепта в помощ на децата сираци от гр. Угърчин и децата от социалната програма на Енорийския център.

Фондация Покров Богородичен
честити празника **Благовещение**
на всички православни християни.

Благодарим на всички, които помогнаха за издаването на настоящия брой.

Енорийски център към храм Покров Богородичен

Негово Светейшество патриарх Максим разглежда Енорийския център

В деня на Покров на Пресвета Богородица, 1 октомври 1998 година, беше открит Енорийски център за образователни, социални и културни програми. Работата на Енорийския център е съвместна инициатива на Църковното настоятелство на храма и фондация „Покров Богородичен“.

Мисия

Мисията на Енорийския център е да възстанови исконната роля на православната енория в Българската православна църква като жива и дейна клетка на църковното тяло, обединена около Евхаристийната трапеза, литургийното молитвено общение и духовното наставничество на енорийските свещеници и да отстоява принципа на „литургия след Литургията“ – продължаване на общото църковно дело в конкретния живот на миряните, които свидетелстват за Св. Православие в обществото чрез собствените си дела и преживяват православната си вяра като начин на живот.

Цели

- Православно благовестие, основано върху разбирането за съборност и приемственост в Църквата.
- Възстановяване активността и укрепване на енорийския живот – развитие на чувство за принадлежност към енорията като продължение на молитвено и литургийно общение.
- Социално подпомагане на неравностойни социални групи и развитие на потенциала на енорията в отговор на евангелските принципи и повели за милосърдие.
- Създаване на обособено пространство в рамките на енорийския храм „Покров Богородичен“ за активна изява на творческия потенциал и реализация на социалната мисия на миряните в Православната Църква.
- Преодоляване на съществуващата дистанция между свещенството и миряните чрез разнообразни форми на съвместна дейност – образователни, културни, мисионерски и социални.
- Приобщаване на младото поколение към богослужения живот на Църквата чрез образователни курсове, дискусии, публикации и участие в цялостния живот на енорията.

Освещаване на Енорийския център

- Развитие на действащ модел за енорийска дейност, който да бъде споделен като идеи и практика с православни братства, църковни настоятелства, православни организации и Църквата като цяло, чрез различни форми на обучение, обмяна на опит и др.

Дейности

Енорийски живот

Всяка неделя, след св. Литургия, се провежда обща среща на всички енорияши под ръководството на енорийски свещеник. На тези срещи се обсъждат различни аспекти на празника, енорияшите задават въпроси на свещеника по богословски и духовни теми. В непринудена обстановка, на чаша чай, хората получават възможност да се опознаят отблизо, да получат отговор от свещениците и от събратята си по въпроси, които ги вълнуват, да си разменят книги, да дадат идеи за нови инициативи на енорията, да предложат помощта си на свещениците и на фондация „Покров Богородичен“ в тяхната дейност. Организирант се енорийски тържества по случай по-големите Православни празници.

Култура и изкуства

Енорийският център организира концерти на православни църковни хорове, както и изложби на икони.

Клуб „Деца и родители“

Неделно училище

Провеждат се занимания по православно вероучение за деца от 6 до 12 годишна възраст. Заниманията се провеждат в събота от 10:00 часа. Преподавател – Вера Жекова, дипломиран богослов.

Разпределяне на хуманитарна помощ

Храмът и енорията към него има дългогодишна традиция в областта на благотворителността. В складови помещения към Енорийския център се складирали предметни дарения от частни лица и организации, както и грехи втора употреба, които периодично се раздават на най-нуждаещите се.

Клуб „Деца и родители“

Клуб „Деца и родители“

Центърът развива разнообразна социална и религиозно-просветна дейност сред родители в неравностойно социално положение и техните деца. В рамките на тази програма се провеждат вероучителни занимания, оказва се разнообразна материална помощ, организират се културни прояви. Срещите се провеждат в понеделник от 17:00 часа и в четвъртък от 16:30 часа. Водещи на срещите с родителите – Полина Георгиева, дипломиран богослов и Миряна Маламин – доброволец от енорията на храм „Покров Богородичен“. Водещи на срещите с децата – Вера Жекова и Ирена Кръстева – доброволец от енорията на храм „Покров Богородичен“.

Работата на Енорийския център зависи изцяло от вашите дарения. Ако желаете да подкрепите някоя от дейностите, можете да се срещнете с представител на фондацията в Енорийския център в посоченото време или да изпратите пощенски запис на следния адрес:

гр. София 1606
Ул. „Св. Иван Рилски“ 16, ап. 6
Фондация „Покров Богородичен“

За повече информация: тел. 544 903 фондация Покров Богородичен,
Мария Спасова, Ирена Кръстева